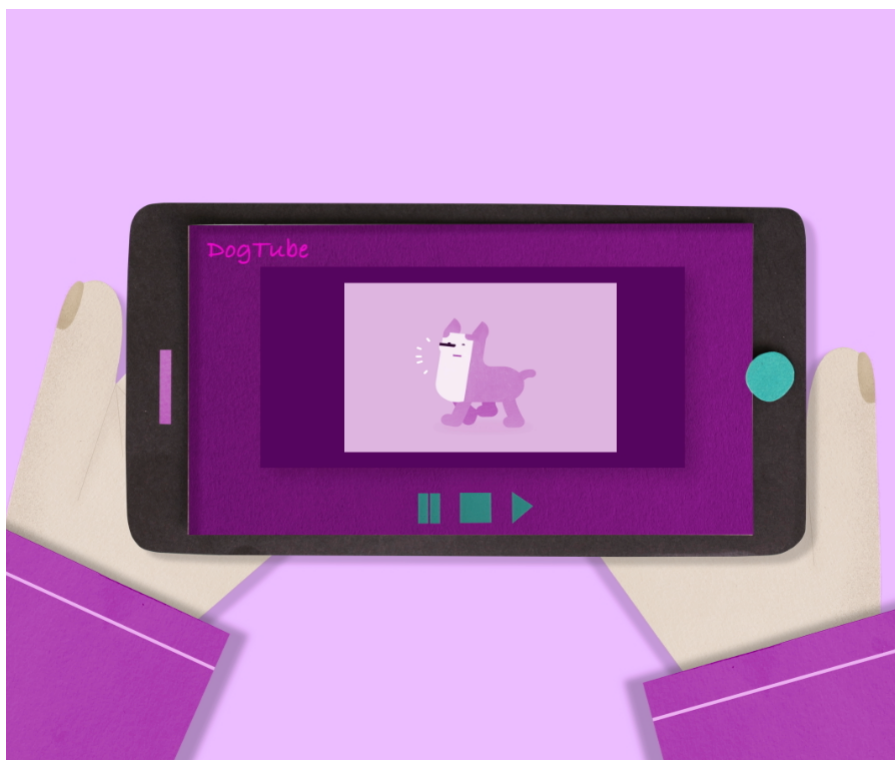

Emma & Momentum

Video 2: Publicidad-reclama

Temas tractads

Momentum utilisescha las datas dad Emma d'ina vart per in **servetsch individualisà**, da l'otra vart per la mussar **reclamas e publicitad**. Il pajaments per la publicitad èn las entradas principalas da Momentum.

Grazia a las datas rimnadas po la app **persunalisar la reclama** sin basa dals gusts dals utilisaders: mo clients potenzials reals vegnan a vesair publicitads determinadas. Quai renda blier pli effizienta la publicitad. Da quai profita tant il client sco l'interpresa che fa la publicitad.

Las applicaziuns digitalas rimnan las datas dals utilisaders cun las retschertgas fatgas, cun sa reguardar dals posts legids, dals likes e dals posts publitgads, cun la participaziun a concurrenzas ed enquistas ed era cun ils **cookies** (successiuns da texts che resguardan nossas preferenzas da navigaziun).

Elements da discussiun

Tgi sa vesair nossas datas persunalas?

Quai dependa da las cundiziuns d'utilisaziun da mintga applicaziun (guardar il video 4), ma en general savain nus decider a tge personas che nus permettain l'access, cun las configuraziuns da privacy da las differentas apps.

Attenziun! Ils proprietaris da las applicaziuns (Facebook è proprietari dad Instagram e WhatsApp; Google, ma era Amazon, Apple u la Epic Games) han access a nossas datas, ed en insaquants cas han els era il dretg da vender u da surdar ad auters questas datas, per exempel per scopos du publicitad.

Èn nossas datas custavilas? Quant valan ellas?

Nus avain la tendenza da pensar che nossas datas sajan da pitschen interess e ch'ellas n'hajan nagina valor economica. Quai n'è dentant betg vair! Ensemen cun las datas dad auters ed utilisadas per la publicitad, pon las datas persunalas survegnir ina gronda valor (cf. sutvart il calculatur da la Financial Times).

La gronda part da la svieuta dals gigants digital sco Facebook e Google (duas da las interpraisas cun la pli gronda valor da bursa dal mund) deriva en realitad propi da la publicitad.

Pertge funcziuna la publicitad online?

En cumparegliaziun cun la reclama tradiziunala (per exempel ils placats da reclama), ha la publicitad online finamiras pli definidas e permetta da selecziunar il public. Pia cun investiziuns pli pitschnas èsi pussaivel da cuntanscher dapli personas interessadas.

Dovran tut las interpraisas digitalas nossas datas persunalas per far reclama?

Na, per fortuna existan auters models da business! En blers cas savain nus eleger alternativas che na sa basan betg sin il sfruttament da nossas datas persunalas.

- *Duckduckgo.com* è ina maschina da retschertga che, cuntrari a Google, na fastizescha betg las retschertgas e las selecziuns dals utilisaders e che na fa betg profilaziun. Qua in pèr exempels:
- *Firefox* è il browser da *Mozilla*, ina fundaziun che na venda naginas datas e sa finanziescha cun donaziuns;
- *Signal* è in servetsch da messagis alternativ a WhatsApp che vegn gestiunà d'ina fundaziun finanziada da donaziuns;
- *Telegram* è era in servetsch da messagis che na rimna betg datas persunalas per motivs publicitar. El è en proprietad d'ina persona privata.
- Ils servetschs a pajament sco *Netflix*, u ils gieus da video cun abunament, na vendan normalmain betg datas a firmas da publicitad, perquai ch'els gudognan cun ils abunaments e cun las cumpras en la app.

Igl è dentant cler che nus mettain fitg uschè bleras datas persunalas en las raits socialas che la tentaziun da las utilizar per far reclama è fitg gronda...

Activitads en classa

Tge publicitad vesain nus?

Scolaras e scolars d'ina classa èn savens colliads in cun l'auter en las raits socialas, els discurren la medema lingua, abitan en vischinanza e (magari en gruppas) han els ils medems interess. Savens n'èn els betg conscients da sa chattar en il medem ballun en las raits socialas perquai ch'els visualiseschan las medemas notizias.

I sa esser interessant d'empruvar da rimnar las reclamas ch'ins inscuntra en la rait durant in'emna (cun integrar eventualmain era autras magistras e magisters e/u ils geniturs entras scolaras e scolars), u per daventar conscients quantas ch'igl è u perquai ch'ins sa po confruntar uschia cun ils effects dals algoritmus da profilaziun.

Quants raps èn en circulaziun?

I sa esser nizzaivel da sa far in'idea dal volumen d'affars dals gigants digitalis cun ils quals nus interagim mintga di. Facebook – che posseda era Instagram e WhatsApp – ha gè il 2020 ina svieuta da 86 milliardas dollars. 95% da questa cifra vegn cuntanschì cun publicitad. Facebook è propi quotà a la bursa sco interpresa da publicitad e betg sco interpresa d'informatica. Google ha gè il 2020 ina svieuta da 182 milliardas dollars. 85% da quella summa deriva dad entradas publicitaras. Sco cumparegliazion: il PIB dal Portugal ha la medema valor. Ed il preventiv dal chantun Grischun munta a circa 1.2 milliardas l'onn. La creschientscha annuala da questas interpraisas ils davos onns è stada enturn 20%.

Con funcziunan ils algoritmus da persunalisaziun?

Questa activitad didactica, creada dal project MAPAW e da la durada dad 1 unitad didactica, permetta d'empruvar da "daventar Google" e selecziunar ils resultats da la retschertga fatga cun il medem pled clav da divers utilisaders. Quai è ina pussaivladad per sa render quint en la pratica dals effects che noss profils digitalis han per ils servetschs online che nus utilisain.

<https://www.protectyourdata.ch/2021/05/30/attivita-toro/> (ita)

Quant valan mias datas?

Las datas individualas han pia ina valor economica relevanta. Questa valor crescha, sche l'utilisader ha characteristics raras, sco ina situaziun famigliara particulara, ina malsogna, euv. La *Financial Times* ha publictà il 2016 in calculatur che stima la valor da las datas dad in utilisader sin basa da sias characteristics.

Las valurs èn antiquadas, ellas dattan dentant in'idea co che la valor da nossas datas varieschan:

<https://www.protectyourdata.ch/2021/01/14/how-much-is-your-personal-data-worth/>